

**СПИСЪК НА ЗАБОЛЯВАНИЯ ПРИ ДЕЦА,
ПРИ КОИТО СЕ ПРЕПОРЪЧВА РАЗЛИЧНА ОТ ДНЕВНАТА ФОРМА
НА ОБУЧЕНИЕ, ПОРАДИ УСТАНОВЕН ПО-ВИСОК РИСК ОТ COVID-19**

1. Децата са податливи на инфекция с причинителя на COVID-19, но обикновено протичането при тях е безсимптомно или с по-леки симптоми в сравнение с възрастните.

2. Според публикувани проучвания **основните симптоми на COVID-19 при децата са висока температура, кашлица, диария и повръщане.**

3. **Предложеният списък със заболявания в детска възраст е ориентиран и същият ще бъде периодично актуализиран на базата на публикувани от водещи световни и европейски институции и организации достоверни медицински данни.**

4. Като потенциално застрашени от тежко протичане на COVID-19 трябва да се имат предвид децата **с компрометиран имунитет:**

- ✓ с вроден или придобит имунен дефицит;
- ✓ с онкологични заболявания, особено след химио- и лъчетерапия;
- ✓ деца лекувани със системни кортикостероиди и цитостатици.

5. Вниманието трябва да е насочено към **деца със системни заболявания на съединителната тъкан**, които са извън ремисия, хронично болни деца с **увреждане на дихателната и на гастроинтестиналната система** и всички деца с **хронични заболявания в тежка форма и декомпенсирано състояние.**

6. Предвид гореизложеното при преценка на лекуващ или проследяващ лекар форма на обучение, различна от дневната, може да се препоръча и за **деца с други заболявания, които не са посочени в списъка.**

7. От медицинска гледна точка препоръка/решение за провеждане на форма на обучение, различна от дневната, при деца с хронични заболявания трябва да се взема индивидуално за всяко дете от лекар специалист, провеждащ наблюдението на съответното дете, според тежестта и хода на протичане на конкретното заболяване, а при необходимост и след консултация с психолог.

8. Родителят е необходимо **да предостави в училището етапна епикриза** от проследяващия лекар специалист за доказване на заболяването и текущия му статус с **определяне риска от присъствено обучение и препоръка за провеждане на дистанционно обучение за конкретен период от време.**

9. Заболявания при деца, при които се препоръчва различна от дневната форма на обучение, поради установен по-висок риск от COVID-19:

9.1. ИМУНОЛОГИЯ

9.1.1. Първични имунни дефицити при деца - над 200 вида. Техният брой се променя всяка година.

9.2. ДЕТСКА КАРДИОЛОГИЯ

9.2.1. Хемодинамично значими

Вродени сърдечни малформации (оперирани или неоперирани), които протичат със сърдечна недостатъчност (СН) или белодробна хипертония (БХ) и налагат прием на медикаменти: -

- ✓ ВСМ с ляво-десен шънт;
- ✓ цианотични ВСМ;
- ✓ обструктивни ВСМ;
- ✓ комплексни ВСМ

9.2.2. Болести на миокарда и перикарда (кардиомиопатии, миокардити), протичащи със СН

9.2.3. Ритъмно-проводни нарушения, налагащи медикаментозно лечение

9.2.4. Артериална хипертония - II степен.

Болестите са много и изявата и значимостта е различна. Обединяващите пунктове са:

- ✓ сърдечна недостатъчност;
- ✓ белодробна хипертония;
- ✓ артериална хипоксемия (сатурация под 85%);
- ✓ риск от внезапна смърт;
- ✓ коморбидност с органна увреда.

9.3. ДЕТСКА НЕВРОЛОГИЯ

Хроничните болести в детската неврология са свързани с парези, дискоординационен синдром, умствена изостаналост и епилепсия - ДЦП, дегенеративни/заболявания на нервната система.

При тези заболявания няма имунен дефицит и при COVID-19 би следвало поведението към тях да бъде както досега - **индивидуално обучение** или **дистанционна форма** (при възможност).

9.4. ДЕТСКА РЕВМАТОЛОГИЯ

9.4.1. Деца на кортикостероидна терапия в доза повече от 20 мг дневно или повече от 0,5 мг/кг/24 ч в период от повече от 4 седмици

9.4.2. Провеждане на пулс терапия с ендоксан в последните 6 месеца

9.4.3. Едновременно приемане на 2 или повече имunosупресивни медикамента

9.5. ХРОНИЧНИ ЕНДОКРИНОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

- 9.5.1. Високостепенното затлъстяване с метаболитен синдром
- 9.5.2. Вродена надбъбречна хиперплазия сол-губеща форма и вирилизираща форма
- 9.5.3. Полиендокринопатии – автоимунни полиендокринни синдроми
- 9.5.4. Болест на Адисон
- 9.5.5. Новооткрити тиреотоксикози

9.6. МЕТАБОЛИТНИ И ГЕНЕТИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ

- 9.6.1. Метаболитни заболявания от интоксикационен или енергиен тип - органични ацидурии, дефекти на урейния цикъл, нарушения в обмяната на мастните киселини, митохондриални болести, левциноза
- 9.6.2. Малформативни синдроми, асоциирани с имунен дефицит - синдром на Di George, Nijmegen breakage синдром
- 9.6.3. Пациенти със синдром на Prader-Willi, които са с екстремно затлъстяване, тежка мускулна хипотония, нарушен глюкозен толеранс или сънна апнея
- 9.6.4. Мукополизахаридози

9.7. ДЕТСКА НЕФРОЛОГИЯ И ХЕМОДИАЛИЗА

- 9.7.1. Деца след бъбречна трансплантация
- 9.7.2. Деца с хронични гломерулопатии (нефротичен синдром, хроничен нефритен синдром, васкулити с бъбречно засягане и хемолитично-уремичен синдром на имunosупресивна терапия)

9.8. ДЕТСКА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ

- 9.8.1. Болест на Крон
- 9.8.2. Улцерозен колит
- 9.8.3. Автоимунен хепатит
- 9.8.4. Деца на домашно парентерално хранене
- 9.8.5. Деца с трансплантиран черен дроб

9.9. ДЕТСКА ФТИЗИАТРИЯ

- 9.9.1. Всички деца с активна форма на туберкулоза, без бацилоодеяне - първите 2 месеца
- 9.9.2. Всички деца с активна форма на туберкулоза, с бацилоодеяне - до трайно обезбациляване
- 9.9.3. Деца с тежки форми на туберкулоза (туберкулозен менингит) до редуциране на неврологичната симптоматика и обезбациляване
- 9.9.4. Всички хематогенно-десиминирани форми - до нормализиране на рентгеноморфологичните промени и обезбациляване

9.10. ДЕТСКА ОНКОХЕМАТОЛОГИЯ

- 9.10.1. Всички злокачествени заболявания по време на активна химио- и/или лъчетерапия
- 9.10.2. Всички пациенти след трансплантация на хемопоетични стволови клетки (костен мозък)
- 9.10.3. Всички хематологични заболявания, на лечение с кортикостероиди и/или имunosупресивни медикаменти
- 9.10.4. Всички деца с хронични хемолитични анемии

9.11. ДЕТСКА ПУЛМОЛОГИЯ

- 9.11.1. Муковисцидоза
- 9.11.2. Тежка и неконтролирана бронхиална астма
- 9.11.3. Деца, предложени за белодробна трансплантация и деца с трансплантиран бял дроб
- 9.11.4. Вродени аномалии на дихателната система, протичащи с чести и тежки екзацербации
- 9.11.5. Деца с бронхиектазии с тежък клиничен ход на заболяването
- 9.11.6. Доказан тежък дефицит на алфа - 1 антитрипсин
- 9.11.7. Тежки форми на фарингеална обструкция с клиника на сънна апнея
- 9.11.8. Всички хронични белодробни заболявания със значими промени във ФИД, хипоксемия, кислородозависимост

9.12. ДЕТСКА ГРЪДНА ХИРУРГИЯ

- 9.12.1. Деца след оперативни торакални интервенции

9.13. ДЕТСКА ОФТАЛМОЛОГИЯ

- 9.13.1. Неинфекциозен увеит, най-често асоцииран с ювенилен хроничен артрит

10. По отношение на родители с риск от тежко протичане на COVID-19 следва да се имат предвид следните придружаващи заболявания:

- ✓ захарен диабет;
- ✓ артериална хипертония;
- ✓ хронично белодробно заболяване;
- ✓ онкологични заболявания;
- ✓ всяко заболяване, водещо до компрометиране на имунитета или хронични заболявания в тежка форма и декомпенсирано състояние, като те могат да обхващат различни органи и системи.

11. Препоръка за провеждане на дистанционна форма на обучение при дете на **родител с хронично заболяване** поради риск от тежко протичане на вируса трябва да се издаде от проследяващия лекар специалист за конкретен период от време.

12. Предложеният списък със заболявания в детска възраст и препоръките съобразно посочените заболявания са ориентировъчни и **подлежат на периодична актуализация** на базата на публикувани от водещи световни и европейски институции и организации достоверни медицински данни.